

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

פרשה זו עוסקת בהיטהרות מצרעת; קורבן מצורע; דיני צרעת הבית; טומאת: זב, זבה, קרי ונידה.

בפרשה זו אחת עשרה מצוות עשה: טהרה מן הצרעת, תגלחת המצורע ביום השביעי לטהרתו, טבילה, קורבן מצורע, דיני צרעת הבתים, דיני טומאת זב, קורבן זב, דיני טומאת שכבת זרע, דיני טומאת נדה, דיני טומאת זבה, קורבן זבה.

הפרשה פותחת בסדר טהרת המצורע.

הכהן מגיע אל המצורע ומביא עימו: "שתי ציפורים¹ חיות² טהורות³ ועץ ארז⁴ ושני תולעת⁵ ואזוב⁶."

ציפור אחת ישחט הכהן אל כלי מלא: "מים חיים". הוא יאגוד את עץ הארז עם האזוב ושני התולעת, יטבול יחד עם הציפור השנייה בדם, ויזה על המטהר שבע פעמים. בסיום ההזאה ישלח הכהן את הציפור החיה לחופשי. האדם המיטהר יכבס בגדיו, יגלח את כל שערות גופו, יטבול במים ואז רשאי לחזור אל תוך המחנה: "וישב מחוץ לאוהל⁷ שבעת ימים". בסיום השבוע יגלח בשנית, יכבס בגדיו ויטבול.

ביום השמיני יביא קורבן: שני כבשים (אחד לאשם ואחד לעולה), כבשה (לחטאת) ומנחה - שלושה עשרונים סולת ולוג שמן. הכהן יניף את כבש האשם עם לוג השמן, ישחט את הכבש במקום החטאת בצפון המזבח וייתן מן הדם על אברי המיטהר: תנוך אוזנו הימנית, בוהן ידו הימנית ובוהן רגלו הימנית. לאחר מכן הוא יצוק שמן לכף ידו השמאלית, ויזה באצבעו הימנית שבע פעמים כנגד בית קודשי הקודשים. מיתרת השמן ייתן הכהן על המיטהר⁸, ואת מותר השמן ייתן על ראש המיטהר. לאחר מכן יעשה הכהן את החטאת ולבסוף את העולה, אותה מעלה למזבח יחד עם המנחה.

מצורע עני יביא בעת טהרתו כבש לאשם ושתי תורים או בני יונה לחטאת ועולה. מנחתו תהיה עשרון סולת מעורב בשמן, ולוג שמן.

נגעי בתים

"כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזתה ונתתי נגע צרעת⁹ בבית ארץ אחוזתכם. ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע¹⁰ נראה לי בבית". הכהן יצווה את בני הבית לפנותו לפני שמגיע. באם יראה הכהן נגע ירקרק או אדמדם שנראה: "שפל מן הקיר", יסגיר את הבית לשבעה ימים:

- אם התפשט הנגע יוציאו את האבנים הנגועות, יחד עם הטיח שסבב אותן יזרקו מחוץ לעיר: "אל מקום טמא", ויכניסו אבנים חדשות תחתיהן: "וטח את הבית".
 - אם לא התפשט בשבוע הראשון אך בשבוע השני התפשט, או שהתפשט בראשון וחזר והתפשט גם בשבוע השני, הבית **טמא** ולכן ינותץ הבית ואבניו ועפרו יזרקו מחוץ לעיר.
 - באם לא שב הנגע בשבוע השני, **נטהר** הבית.
- חיטוי הבית יהיה כסדר טהרת המצורע, כאשר כאן, הזיית שבע פעמים תהיה על הבית.

¹ רש"י (יד, ד) מביא את דברי הגמ' (חולין קמ, ערכין טו) המבארת שנגעים באים כעונש על לשון הרע שהוא: "מעשה פטופטי דברים", ולכן נצרך להביא לטהרתו ציפורים: "שמפפטין תמיד".

² ולא טריפות - כלומר שיש להן איבר פגוע המגביל את תוחלת החיים שלהן - שכן אז נחשבות מתות.

³ ולא טמאות.

⁴ העץ הגבוה מכולם, לרמוז על גאוותו שהניעה אותו לדבר רע על חבריו, ועל כך נענש בנגעים.

⁵ חתיכת צמר צבועה אדום.

⁶ לומר שתקנתו של האדם היא להשפיל עצמו מגאוותו המרובה הדומה לעץ ארז, ולהנמיך עצמו כמו אזוב.

⁷ רש"י (שם, ח) מביא על פי המדרש, וכדברי הגמ' (חולין קמה) שבאותם ימים אסור בתשימש המיטה. השפתי חכמים מבאר שזה נלמד מהשוואת 'אוהל' ל'אהליכם', שנאמר: "שובו לכם לאהליכם" כדי שייגשו לנשותיהם.

⁸ היכן שנתן את הדם.

⁹ רש"י (שם, לד) מביא שהייתה זו בשורה עבור בני ישראל שכך ימצאו את האוצרות שהטמינו האמוריים יושבי הארץ בקירות הבתים, וכעת, על ידי שבירת קירות הבתים עקב הנגע ימצאו האוצרות.

¹⁰ המשנה (נגעים פ"ב) כותבת שגם תלמיד חכם יזהר מלפסוק ולומר שראה נגע ממש.

לזכות חטופי עזה במלחמה ובכללם: אלכסנדר בן נינה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'.
ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

דיני זיבה ונידה

ה' פונה אל משה ואהרון: "דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם, איש איש כי יהיה זב מבשרו¹¹ טמא הוא".

1. זב

- א. משכב, מושב ומרכב¹² הזב **טמא**. והיושב עליו¹³ טעון כיבוס, טבילה וטמא עד הערב. הנוגע באחד מאלו **טמא**.¹⁴
- ב. הנוגע בבשר הזב, **טמא** וטעון כיבוס, טבילה וטמא עד הערב.
- ג. יריקת זב על טהור **מטמאת**, וטעון כיבוס, טבילה וטמא עד הערב.
- ד. הנושא דבר הקשור לזב,¹⁵ **טמא** וטעון כיבוס, טבילה וטמא עד הערב.
- ה. מגע הזב קודם שטבל (ואפילו ספר שבעה) טעון כיבוס וטבילה. כלי חרס שנגע בו הזב, יישבר.

2. טהרת הזב

הפסק טהרה, ספירת שבעת ימים, כיבוס וטבילה. ביום השמיני יביא לקרבן שתי תורים או בני יונה, אחד לחטאת ואחד לעולה.

3. שכבת זרע

טעון טבילה וטמא עד הערב. בגד או עור שנגעו טעונים כיבוס וטמאים עד הערב. אשה נטמאת בביאה.¹⁶

4. נידה

אשה הרואה דם **טמאה** שבעה ימים,¹⁷ והנוגע בה טמא עד הערב.

- א. משכבה **טמא** והנוגע טעון כיבוס וטבילה.
- ב. השוכב/יושב¹⁸ על משכבה/מושבה, **נטמא** וטעון כיבוס בגדים וטבילה.
- ג. הנוגע במרכבה¹⁹ טעון טבילה בלבד.
- ד. הבא עליה: "**וטמא שבעת ימים**",²⁰ ומטמא אדם וכלים.

5. זבה²¹

משכבה ומושבה **מטמאים** כנדה.

טהרתה על ידי שבעה ימים נקיים, כאשר ביום השמיני תביא שתי תורים או בני יונה, האחד לחטאת ושני לעולה.

הפרשה מסיימת באזהרה שלא להיכנס בטומאה למקום המקדש, ועונש העובר על כך בכרת.

חידות לפרשת מצורע

1. מדוע מביאים ציפורים לטהרת המצורע? (יד, ד)
2. מדוע לוקחים תולעת ואזוב לטיהור המצורע? (יד, ד)
3. איזו בשורה יש במילות הפסוק: "... ונתתי נגע צרעת בבית"? (יד, לד)

¹¹ רש"י (טו, ב) מביא שרק זיבה ממקום טומאת קרי ונדה, מטמאה.

¹² כלומר חלק האוכף המשמש לאחיזה, ונמצא לפני או אחרי מקום הישיבה.

¹³ רש"י (שם, ו) מביא שגם אם למעשה לא נוגע בזמן שיושב, ששם כמה בגדים, אולם טמאים משום מושב.

¹⁴ אך אינו טעון כיבוס.

¹⁵ זיבה, רוק, שכבת זרע, מי רגלים, משכב ומרכב.

¹⁶ טומאת האשה היא גזרה על עצם מעשה הביאה ולא מחמת נגיעת שכבת הזרע (רש"י שם, יח).

¹⁷ וצריכה לטיים בטהרה, כלומר להפסיק לראות דם קודם טבילה במוצאי שביעי.

¹⁸ אפילו לא נגע וכנ"ל הערה 13.

¹⁹ ראו הערה 12.

²⁰ רש"י (שם, כד) מדייק מדברי הפסוק שגם אם בא עליה לקראת סוף ימי נידותה, עדיין טמא שבעה ימים.

²¹ כלומר זיבת דם ממקורה שלא בזמן הראוי לה.

לזכות חסופי עזה במלחמה ובכללם: אלכסנדר בן נינה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'. ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©

לקבלת העלון כתבו ל: yaakovkatz1989@gmail.com

או שלחו הודעה ל: 0532547332

שבת שלום